

Statisztikai tájékoztató

Budapest, 2012/3

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Demográfiai helyzet.....	2
Munkaerőpiac.....	2
Gazdasági szervezetek	4
Beruházás	4
Ipar.....	5
Építőipar.....	6
Lakásépítés.....	7
Turizmus	8
Közúti közlekedési balesetek	8

További információk, adatok (linkek)

Elérhetőségek

Összefoglalás

A főváros gazdasági teljesítményében 2012 I-III. negyedévében ellentétes irányú változások következtek be. A regisztrált gazdasági szervezetek száma bővült, a fejlesztési ráfordítások folyó áron számolva elmaradtak az előző évitől, azonban a fejlesztések változatlanul nagy hányada összpontosult a fővárosban. Az ipari szervezetek termelése az átlagosnál nagyobb mértékben esett vissza. Az építőipar teljesítménye az országos visszaeséssel szemben jelentősen nőtt, a fővárosi székhelyű vállalkozások országos termelési értékéből való részesedése jelentősen emelkedett. Ugyanakkor az átadott lakások és az új lakásépítési engedélyek száma is drasztikusan, az országos visszaesést meghaladóan csökkent. Az idegenforgalom mutatói kedvezően alakultak, a vendégek és a vendégéjszakák számának emelkedése az átlagosnál nagyobb volt.

A demográfiai folyamatok valamelyest kedvezőbbek voltak az egy évvel korábbinál, a természetes fogyás mérséklődött. A születések számának növekedése meghaladta az országos szintet, a halálozások száma, míg országosan kismértékben emelkedett, addig a fővárosban csökkent.

A foglalkoztatottak száma az országosnál nagyobb mértékben gyarapodott, és a munkanélküliek számának mérséklődése is erőteljesebb volt az átlagosnál. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkereset növekedése az országos átlagnál nagyobb mértékű volt.

A főváros közútjain bekövetkezett személysérüléssel járó balesetek és sérültjeik száma egyaránt csökkent és a balesetek kimenetelüket tekintve is kevésbé voltak súlyosak az egy évvel korábbinál.

Demográfiai helyzet

Az előzetes adatok szerint Budapesten 2012 első kilenc hónapjában 12 433 gyermek született, miközben 16 225 lakos hunyt el. A születések száma 4,5%-kal emelkedett, a halálozásoké 0,9%-kal csökkent az előző év azonos időszakához viszonyítva. (Országosan a születések száma 3,6%-kal nőtt, és a halálozások száma is kismértékben emelkedett.) A születések és a halálozások alakulásának együttes hatására a főváros népessége 3792 fővel fogyott, 15%-kal kisebb mértékben a tavaly ilyenkorinál.

2012 I-III. negyedévében a fővárosban 6461 házasságot kötöttek, 2,2%-kal kevesebbet, mint 2011 azonos időszakában.

Munkaerőpiac

A KSH által a 15–74 éves népesség körében végzett reprezentatív munkaerő-felmérés adatai alapján 2012. III. negyedévében a foglalkoztatottak száma közel 779 ezer fő volt, 5,1%-kal több, mint az előző év azonos időszakában. A munkanélküliek száma 10%-kal, 71 ezer 500 főre, csökkent. A foglalkoztatási ráta egy év alatt 2,3 százalékponttal 57,5%-ra emelkedett. A vizsgált időszakban – az országos mutató értékét 6,1 százalékponttal meghaladva – a főváros foglalkoztatottsági szintje volt a legkedvezőbb. A munkanélküliségi ráta az egy évvel korábbi 9,7%-ról 8,4%-ra mérséklődött. Mivel a foglalkoztatottság bővülése meghaladta a munkanélküliség csökkenését, a gazdaságilag aktívak száma nőtt. A gazdaságilag nem aktívak száma a III. negyedévben közel 504 ezer főt tett ki, 3,4%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban.

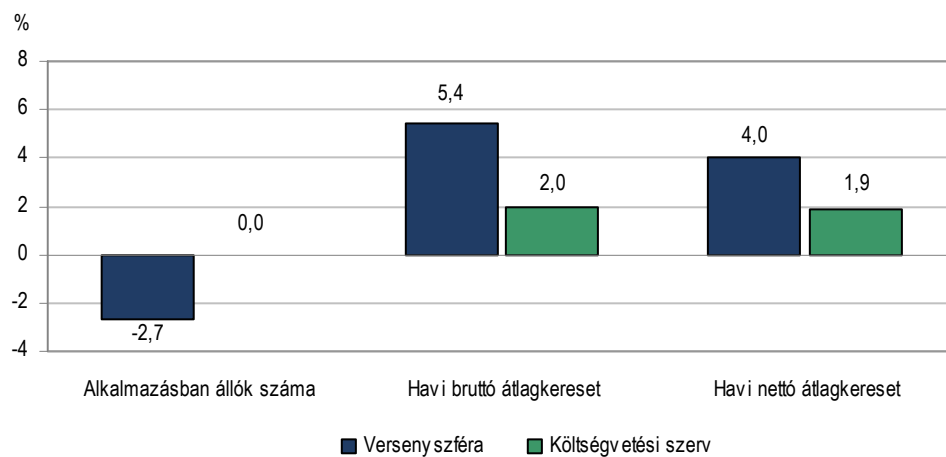
A foglalkoztatottak szűkebb körében, a legalább 5 főt foglalkoztató budapesti székhelyű vállalkozásoknál, valamint a költségvetési szerveknél és nonprofit szervezeteknél 935 ezren álltak alkalmazásban az év első kilenc hónapjában. Az alkalmazotti kör létszáma egy év alatt 1,9%-kal mérséklődött. A létszámfogyás a versenyszféra folyamatainak hatására következett be; itt 2,7%-kal csökkent, a költségvetési szerveknél gyakorlatilag nem változott az össz-

létszám. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók száma 2,4%-kal, 833 ezerre csökkent, míg a részmunkaidősöké 102 ezerre emelkedett. A fizikai és a szellemi foglalkozásúak létszáma egyaránt szűkült, előbbieké 2,9%-kal, utóbbiaké 1,2%-kal mérséklődött.

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók 2012. I–III. negyedévében havonta átlagosan bruttó 279 100 forintot kerestek, a családi adókedvezmény nélkül számított havi nettó átlagkereset 179 500 forintot tett ki. Előbbi 4,4%-kal, utóbbi 3,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. A budapesti székhelyű szervezeteknél teljes munkaidőben alkalmazásban állók bruttó keresetnövekedésének mértéke csaknem megegyezett az országos átlaggal, a nettó keresetek esetén ellenben 1,6 százalékponttal meghaladta azt. A fővárosi székhelyű szervezeteknél dolgozók kereseti színvonala, a bruttó keresetek tekintetében 59 400 forinttal, a nettó kereseteknél 37 500 forinttal volt magasabb az országos átlagnál. A versenyszférában mind a bruttó, mind a nettó bérek esetén nagyobb mértékben emelkedtek az átlagkeresetek, mint a költségvetésben.

1. ábra

Az alkalmazásban állók számának és átlagkeresetének változása, 2012. I–III. negyedév (előző év azonos időszakához képest)

A fizikai munkakörben foglalkoztatottak havonta átlagosan bruttó 169 800 forintot, a szellemi foglalkozásúak több mint kétszer ennyit – 347 100 forintot – kerestek. A bruttó keresetek esetén a fizikai foglalkozásúak keresetnövekedési üteme (7,3%) magasabb volt, mint a szellemi foglalkozásúaké (3,1%), a nettó keresetek tekintetében fordítva, a szellemi foglalkozásúak keresete emelkedett nagyobb mértékben.

Budapesten az átlagos havi munkajövedelem közel 295 200 forintot tett ki, ez 3,5%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mértet. A versenyszférában alkalmazásban állók munkajövedelmében 4,4%-os, a költségvetési szerveknél pedig 1,1%-os növekedés következett be.

A Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat nyilvántartott álláskeresőkre vonatkozó adatai alapján a 2012. szeptemberi zárónapon 48 211 fő keresett állást. Számuk egy év alatt 1,2%-kal emelkedett. A pályakezdő álláskeresők száma 3317 főt tett ki, esetükben 1,7-szeres növekedést regisztráltak.

Gazdasági szervezetek

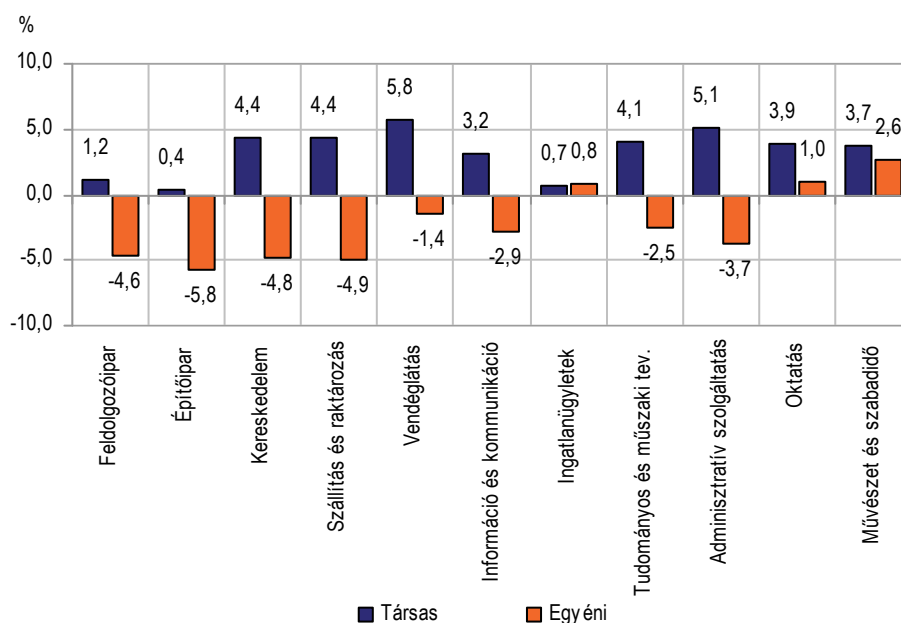
A fővárosban 2012. szeptember végén 423 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak, 1,9%-kal többet, mint egy évvel korábban. A szervezetek kilenczetedét kitevő vállalkozások közül 242 ezret társas, 143 ezret pedig egyéni formában vettek nyilvántartásba. Az egy évvel korábbihoz képest a társas vállalkozások száma 3,5%-kal növekedett, az egyéni vállalkozásoké 0,9%-kal csökkent.

A társas vállalkozások körében legnagyobb hányadot képviselő korlátolt felelősségű társaságok száma 7,2%-kal nőtt, az arányát tekintve szintén kiemelkedő betéti társaságoké 4,6%-kal csökkent, a részvénytársaságok száma 5,7%-kal emelkedett.

Főtevékenység szerint, a vállalkozások száma szempontjából legjelentősebb ágakat – az építőipar kivételével – növekedés jellemezte: az ingatlanügyletek gazdasági ágban 0,8, a tudományos és műszaki tevékenységben 2,0, a kereskedelemben 3,3, az információ és kommunikáció nemzetgazdasági ágban 2,0, az adminisztratív tevékenységben 2,3%-kal több vállalkozást regisztráltak, mint egy évvel korábban.

2. ábra

**A regisztrált vállalkozások számának változása főbb gazdasági áganként,
2012. szeptember 30.
(előző év azonos időpontjához képest)**

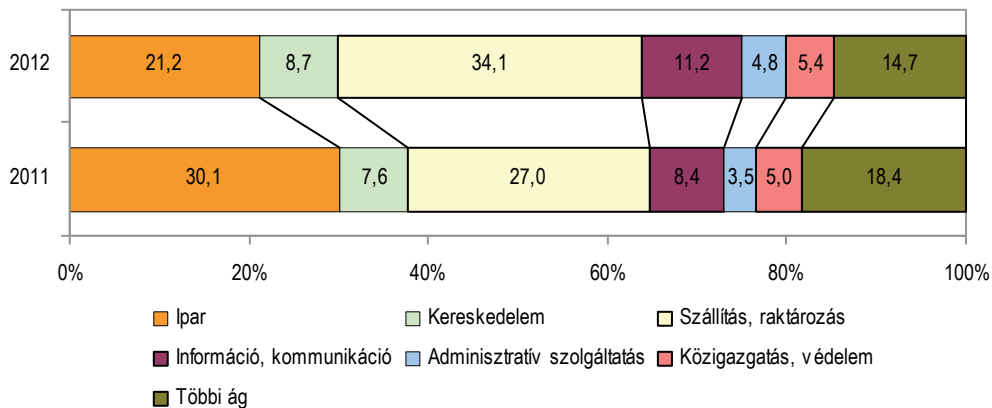

Beruházás

A megfigyelt budapesti székhelyű szervezeteknél 2012. I–III. negyedévében az előzetes adatok szerint – folyó áron számolva – a fejlesztési ráfordítások 6,9%-kal maradtak el az egy évvel korábbtól. Az időszak folyamán megvalósult 719 milliárd forint értékű beruházás az ország összes beruházási ráfordításának 36%-át jelenti. A fővárosban egy lakosra 413 ezer forint értékű beruházás jutott, 214 ezer forinttal több, mint országosan.

A beruházási ráfordításokból legtöbbet – 34%-ot – a szállítás, raktározás fejlesztésére fordítottak, a kiadások 21%-a az ipar fejlesztésére irányult, további 11%-os részarányt képviselt az információ és kommunikáció területe. A jelentősebb részarányt képviselő ágak közül az iparra kisebb, a szállítás, raktározás és az információ, kommunikáció ágakra nagyobb hányad jutott az egy évvel korábbinál.

A beruházások teljesítményértékének megoszlása főbb gazdasági áganként, I-III. negyedév

2012 első kilenc hónapjában a beruházásokra felhasznált összegből építésre 52%-ot, gépekre, berendezésekre, járművekre 48%-ot fordítottak. A gépek 48%-át hazai gyártású termékek tették ki, 52%-a importból származott.

Ipar

A legalább 5 főt foglalkoztató ipari vállalkozások Budapest területén működő telepein 2012. I–III. negyedévében a termelés az országos 0,8%-os csökkenést meghaladva, 4,0%-kal szűkülte. Az itt előállított 2779 milliárd forint termelési érték az országos termelés 16%-át tette ki.

A budapesti székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari szervezetek teljesítménye 2012. első három negyedévében 17%-os csökkenést mutatott, szemben az országos 1,0%-os csökkenéssel. A termelés volumene az első negyedévi 19%-os visszaesés után a II. negyedévben 18; a harmadikban pedig 13%-kal csökkent. A termelés volumenének jelentős mérséklődését döntően egy nagyvállalat székhelyének más megyébe való áthelyezése okozta. (E nélkül az első kilenc hónapban 6,3%-kal csökkent volna a termelés volumene.)

A termelés szűkülése az összes ipari termelés több mint kilenctizedét adó feldolgozóipar 17%-os, valamint az energiaipar 15%-os visszaesésének következménye. A termelési értéküket tekintve legjelentősebb feldolgozóipari ágazatok közül a gép, berendezés gyártása 4,1, az élelmiszeripar pedig 6,2%-kal növelte termelési volumenét, míg a gyógyszergyártásé 0,9%-kal csökkent. A számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása tizedére zuhant a már említett székhely-áthelyezés miatt. A másik, drasztikus visszaesést elszenvedő gépipari ágazat, a járműgyártás termelése harmadára esett, elsősorban összeolvadás és emiatti székhely-áthelyezés következtében.

Az ipari termelés és értékesítés, 2012. I–III. negyedév

Ágazat, ágazatcsoport	Termelés, milliárd Ft	Volumenindex, előző év azonos időszaka = 100,0		
		termelés	belföldi	export-
			értékesítés	
Ipar, víz- és hulladék-gazdálkodás nélkül	3 390	83,2	97,3	81,1
Ebből:				
Feldolgozóipar	3 107	82,9	90,3	78,9
élelmiszer, ital, dohánytermék gyártása	369	106,2	95,8	119,0
gyógyszergyártás	394	99,1	100,3	97,9
számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása	57	10,8	82,4	9,8
gép, gépi berendezés gyártása	439	104,1	78,8	107,6
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	257	85,2	105,1	139,6

Az értékesítés volumene a termelésnél kisebb mértékben, 10%-kal szűkült az első három negyedévben, mivel mind az export, mind a belföldi értékesítés csökkent (előbbi 19, utóbbi 2,7%-kal). Az export drasztikus visszaesése is a számítógép, elektronikai, optikai termék gyártása ágazatba tartozó, és döntően külföldre termelő nagyvállalat székhely-áthelyezésének következménye. Az összes értékesítés első negyedévi 12%-os csökkenése a második negyedévben 8,8%-ra, a harmadikban pedig 9,9%-ra mérséklődött.

Az ipari értékesítés több mint kétharmadát adó feldolgozóiparban 17%-kal csökkent az értékesítés volumene a belföldi piacok 9,7%-os és az exportpiacok 21%-os szűkülése következtében, míg az energiaipar értékesítési volumene 7,3%-kal nőtt.

A feldolgozóipar belföldi értékesítésében legnagyobb súlyt képviselő ágazatok közül 2012. I–III. negyedévében egyedül a fa-, papír- és nyomdaipar, valamint a gyógyszergyártás tudta növelni értékesítését (előbbi 4,1, utóbbi 0,3%-kal), miközben az élelmiszeriparban 4,2%-kal csökkent a hazai eladások volumene.

A legjelentősebb exportértékesítést felmutató feldolgozóipari ágazatok közül a gép, berendezés gyártása és az élelmiszeripar tudta növelni külföldi eladásainak volumenét (rendre 7,6, illetve 19%-kal), a gyógyszergyártásé viszont 2,1%-kal csökkent.

A budapesti székhelyű iparban alkalmazásban állók száma 2012 első kilenc hónapjában 2,9%-kal csökkent, a termelékenységi – az egy alkalmazásban állóra jutó termelés volumene alapján számítva – pedig 14%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. A feldolgozóiparban 15; míg az energiaiparban 12%-kal romlott a termelékenység.

Építőipar

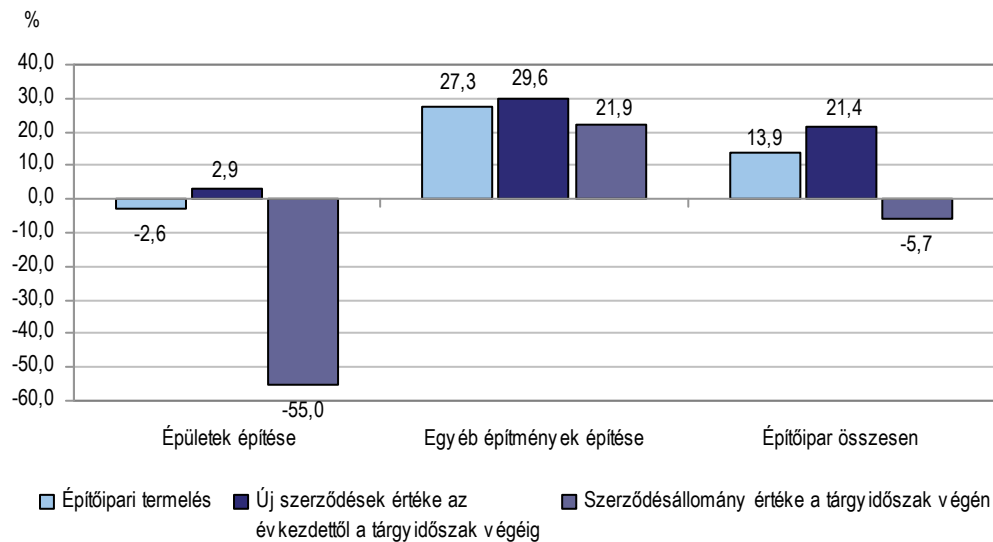
A budapesti székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 2012. I–III. negyedévében összesen 351,8 milliárd forint volt. Az I. negyedév 8,4%-os növekedése a II. negyedévben 15%-ra, a harmadikban pedig 16%-ra fokozódott, így az időszak során létrehozott termelési érték összehasonlító áron 14%-kal meghaladta az egy évvel korábbit. Országosan az építőipari termelés ebben a körben 1,3%-kal esett, így a megfigyelt fővárosi székhelyű vállalkozások részesedése az országos termelési értékből 39%-ról 45%-ra nőtt.

Az építőipari termelés a két építményfőcsoportban ellentétesen alakult. Az építési-szerelési munkák 62%-át kitevő egyéb építmények volumene – elsősorban az út- és vasútépítés alágazatba tartozó szervezetek teljesítménye miatt – 27%-kal nőtt, miközben az épületek építése főcsoport teljesítménye 2,6%-kal csökkent.

A budapesti székhelyű építőipari vállalkozások az év első kilenc hónapjában 21%-kal nagyobb értékű új szerződést kötöttek, mint egy évvel korábban. Ezen belül az épületek építésére vonatkozó új szerződések volumene 2,9%-kal, az egyéb építmények építésére kötöttek pedig háromtizeddel növekedtek. Az időszak végi építőipari szerződésállomány 5,7%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól, ezen belül az épületeké 55%-kal zuhant, az egyéb építményeké viszont 22%-kal emelkedett.

4. ábra

Az építőipari tevékenység volumenének változása, 2012. I-III. negyedév (előző év azonos időszakához képest)

Lakásépítés

A fővárosban tovább folytatódott a lakásépítések számának drasztikus csökkenése. 2012 első kilenc hónapjában 1098 új lakás épült, ez alig több mint négytizede az egy évvel korábbinak. (Országosan a visszaesés ennél jóval kisebb mintegy ötöde a tavalyi I–III. negyedévinek.) Ebből adódóan a budapesti lakásépítések országos belüli súlya is mérséklődött a tavalyi 32%-ról közel a felére 17%-ra.

Az építésügyi szakhatóságok az év első kilenc hónapjában 1733 új lakás építésére adtak engedélyt, 283-mal kevesebbre, mint tavaly ilyenkor.

A budapesti lakásépítések számának csökkenése rendkívül hátrányosan érintette a vállalkozói szektort; a tavaly január–szeptemberi időszakban átadott lakások háromnegyedét még ők építették, ezzel szemben az idén használatba vett lakások kevesebb, mint a felére adtak megbízást. Összességében a vállalkozói szektor az év első kilenc hónapjában 74%-kal kevesebb lakást építtetett, mint egy éve ilyenkor. A lakásépítések számának visszaesése a legkevésbé a természetes személyek megbízásából épült lakásokat érintette; az idén minden második, tavaly minden ötödik lakást ők vették használatba. (Az általuk építtetett lakások száma 30-cal haladta meg az előző évit.) Ezek a változások a saját használatra szánt természetes személyek megbízásából családi házas formában épített lakások irányba mozdították el a fővárosi lakásépítési piacot. Mindez együtt járt az új építésű lakások átlagos alapterületének jelentős növekedésével is, az év első kilenc hónapjában átadott lakások átlagosan 103 m²-es alapterülettel készültek, 32 m²-rel nagyobbal, mint egy éve ilyenkor. Az újonnan épített lakások szobaszám szerinti összetétele szintén változott; duplájára emelkedett a négy- és több szobás lakások aránya és elérte a 45%-ot, míg az egy- és kétszobásoké 23 százalékponttal csökkent, minden harmadik lakás tartozott ide.

Turizmus

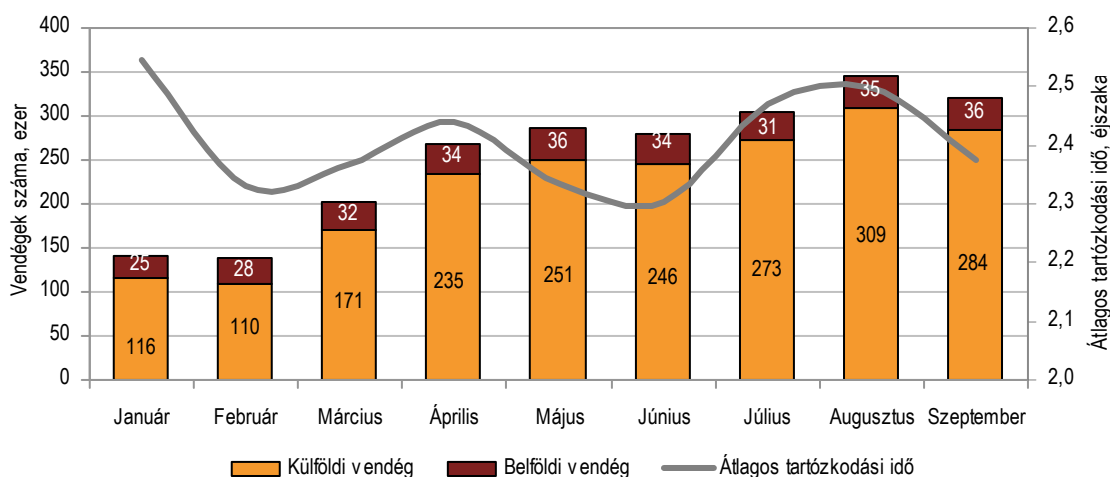
A főváros kereskedelmi szálláshelyein az év első kilenc hónapjában 2 millió 286 ezer vendég 5 millió 503 ezer vendégéjszakát töltött el, 6,7, illetve 9,0%-kal többet, mint egy évvel korábban. (Országosan 2,8%-kal több vendég 4,1%-kal több vendégéjszakára maradt.)

A vendégforgalom élénkülése az összes vendég 87%-át kitevő külföldiek számának 9,1%-os emelkedéséből adódott, a belföldi vendégek száma 7,6%-kal csökkent. A vendégek száma az év minden hónapjában meghaladta az egy évvel korábban mértet. A szállodákban megszálló vendégek száma 8,2%-kal nőtt.

A külföldiek által eltöltött vendégéjszakák száma 11%-kal emelkedett, a belföldieké 4,4%-kal csökkent az előző év azonos időszakához képest. Az Európai Unió országaiból érkezett vendégek – akikhez a külföldiek vendégéjszakáinak 63%-a köthető – 3 millió 78 ezer vendégéjszakát töltöttek el a budapesti szálláshelyeken, 11%-kal többet, mint 2011 január–szeptemberében. Az átlagos tartózkodási idő a külföldiek esetében 1,8%-kal, a belföldieknél 3,5%-kal bővült.

5. ábra

A kereskedelmi szálláshelyek vendégforgalma, 2012

Közúti közlekedési balesetek

Az előzetes adatok szerint Budapesten 2012. I–III. negyedévben az országos balesetek egyötöde, 2373 személysérüléssel közúti közlekedési baleset történt, 3,3%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Közülük 1916 könnyű, 440 súlyos sérüléssel járt és 17 baleset végződött halállal. A balesetek számának csökkenése mindhárom súlyossági fokozatra jellemző volt. A halálos balesetek száma egyötödével csökkent, a súlyos sérüléssel járóké 1,3%-kal, a könnyű sérüléssel pedig 3,5%-kal mérséklődött. Ittas állapotban 125 alkalommal idéztek elő közlekedési balesetet, ami 12,6%-kal magasabb volt a múlt évinél és az összes baleset 5,3%-át tette ki. (Országosan 2,3%-kal csökkent a balesetek száma, miközben a halálos baleseteké meghaladta az előző évi esetszámot.)

A fővárosi balesetekben összesen 2895 személy sérült meg, a sérült személyek száma 3,2%-kal mérséklődött. A sérültek között 2419 személy könnyebben, 458 személy súlyosan sérült és 18 ember veszítette életét a közutakon. A főváros útjain száz áldozatból 16 szenvedett súlyos sérülést. A halálozási arányszám nem érte el az egy százalékot és a múlt évi értéket.

Az év első kilenc hónapjában a fővárosban bekövetkezett balesetek 86,1%-át a járművezetők, 12,6%-át a gyalogosok okozták és a fennmaradó részben az utasok hibája illetve pályahiba vagy műszaki hiba állt a sérülések hátterében. Gyalogosok hibájából az országos kétszeresét meghaladó arányú baleset történt, a járművezetők által előidézett balesetek aránya az országosnál (91,7%) kisebb.

További információk, adatok (linkek):

[Táblázatok](#)

[stADAT-táblák](#)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő: Szabó István főosztályvezető

További információ: Vida Judit

Telefon: (+36-1) 345-1293, Judit.Vida@ksh.hu

[Információs szolgálat](#), telefon: (+36-1) 345-6789